

Politisk ledelse i
Helse- og omsorgsdepartementet
Kunnskapsdepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet

Vår saksbehandler / tlf.	Vår ref.	Deres ref.	Sted
Henrietta Blankson	24/1951		Oslo 19.03.2024

Invitasjon til dialog om økt bruk og tilgang til helsedata

Lettere tilgang til og økt utnyttelse av helsedata er en av HelseOmsorg21-strategiens hovedprioriteringer. Det ligger store muligheter for bedre helsetjenester og for verdiskaping og næringsutvikling i helsedata. Veikartet for helsenæring og eksportsatsingen på helseindustri illustrerer begge det.

I Veikart for helsenæring fremheves spesielt behovet for å legge til rette for næringslivets tilgang til offentlige helsedata. Veikartet trekker også frem at samlingen av Helsedataservice og sentrale helseregistre fra januar 2024, skal bidra til bedre utnyttelse av helsedata.

I eksportsatsingen på helseindustri fremmes oppfølging av veikartet og konkurransefortrinnet Norge kan få om en klarer å finne løsninger for lettere tilgang til helsedata. Det påpekes at det haster med å få på plass analyseinfrastruktur for sekundærbruk av personsensitive data til forskning og innovasjon i bruk i både offentlig og privat sektor. I tillegg omtales behovet for å bygge opp forpliktende samarbeidsarenaer mellom offentlige aktører og næringslivet innenfor blant annet helsedata.

Dette er tiltak som et samlet HelseOmsorg21-råd heier på. Rådet registrerer at saksbehandlingstiden går ned og at registrene er raskere til å levere ut data. Dette er svært gode nyheter. Samtidig er rådet bekymret for at utviklingen av tjenester for sikker og effektiv analyse av helsedata tar for lang tid.

Rådet er klar over at det jobbes med bruk av de eksisterende analysetjenestene som finnes i UH-sektoren ("gjenbrukssporet") som alternativ til den nedlagte Helseanalyseplattformen. Rådet mener dette er en god ide. Imidlertid har det vist seg vanskelig å finansiere arbeidet med "gjenbrukssporet". Dette er i stor kontrast til de betydelige midlene som ble investert i

HelseOmsorg21

Helseanalyseplattformen, både med direkte midler fra Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) og infrastrukturmidler fra Forskningsrådet.

Utviklingen av European Health Data Space (EHDS) og de tøffe formalkrav som er ventet å komme til analyseinfrastrukturer for personsensitive data, og bruk av KI med behov for tungregnekapasitet, gjør det viktig å samle ressurser og bygge kompetanse som i tillegg til å ivareta norske behov, gjør oss internasjonalt interessante. En videreutvikling av de analysemiljøene som har kommet lengst, som "gjenbrukssporet, vil derfor være en god investering fremover og trolig bedre enn å etablere nye basert på regionale eller temaspesifikke behov.

For å lykkes med å drive arbeidet med økt bruk av helsedata fremover, er vi avhengig av at det gode samarbeidet mellom relevante/berørte departement fortsetter, deriblant at sakseierskapet og investeringsansvaret for de forskjellige tiltakene som er nødvendige innenfor området, blir avklart. Rådet vil gjerne diskutere saken og inviterer seg med dette til dialog med Helse- og omsorgsdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet om hvordan en kan få til bedre fremdrift i arbeidet om økt tilgang til og bruk av helse- og personsensitive data.

Vi ser frem til tilbakemelding på forespørselen.

Med vennlig hilsen
HelseOmsorg21-rådet

Per Morten Sandset
leder av rådet